

		Foretaksnivå			Prosedyre
Melkeproduksjon: Håndmelking for å samle råmelk før fødsel SSHF					Side 1 av 1
Dokumentplassering: I.4.8.1.1-20	Godkjent dato: 13.09.2021	Revideres innen: 13.09.2024	Sist endret: 13.09.2021	Revisjon: 1.01	

HENSIKT

Sikre nyfødte barn melk fra egen mor så tidlig som mulig. Fremskynde etablering av amming.

MÅLGRUPPE

Gravide med kjente risikofaktorer for at barnet kan få lavt blodsukker første døgn etter fødsel:

- gravide etter fullgatte 37 uker med diabetes (uansett type), eller der barnet forventes å ha lav fødselsvekt
- gravide før uke 37 med truende prematur fødsel dersom fødsel er nær forestående og ikke skal stoppes

ANSVAR

Helsepersonell som tar hånd om risikofaktorer for lavt blodsukker hos barnet.

FREM GANGSMÅTE

Kvinner med kjente risikofaktorer informeres om muligheten for å skaffe egen råmelk til bruk rett etter fødsel, som et alternativ til bruk av MME for å forebygge lavt blodsukker. Hvis en kvinne ønsker å gjøre det, vises hun hvordan hun kan håndmelke ut råmelk når hun har kommet til 37 fullgatte svangerskapsuger, eller når en prematur fødsel ventes innen få timer. Hun kan melke ut når hun vil og så ofte hun vil fram til fødselen. Råmelken samles i 1 ml eller 2,5 ml sprøyter, merkes med kvinnens navnetikett og utmelkingsdato og fryses dersom fødselen ikke er i gang, eller oppbevares i kjøleskapet hvis fødselen ventes innen 2 døgn fra utmelkingstidspunktet. Melken tas frem når fødselen ventes, slik at den er klar til bruk som første mat til barnet.

Dersom håndmelking fremprovoserer en ri, skal kvinnen holde opp å melke inntil rien går over, og deretter vente ett minutt før hun begynner å melke igjen. Da mange kvinner i målgruppen vil være indusert, kan det være gunstig at de håndmelker, da det kan bidra til at fødselen kommer i gang. Ved truende prematur fødsel som ikke lar seg stoppe, kan kvinnen melke ut underveis i fødselen. Hun følger da de samme forholdsregler dersom håndmelkingen fremprovoserer mer rier: venter ett minutt etter rien gir seg før hun forsøker igjen.

Hvis det er mer enn 5 ml utmelket råmelk som barnet kan få rett etter fødselen, kan man vurdere om det er nødvendig med MME i tillegg ut fra barnets blodsukkerverdier.

Kryssreferanser

[I.4.3-19](#)

[Oppbevaring av morsmelk. Pasientinformasjon SSHF](#)

Eksterne referanser

[Global Health Media: Film om utmelking av råmelk](#)

Utarbeidet av: Rachel Myr	Fagansvarlig: Seksjonsoverlege Føde/Barsel	Verifisert av: □	Godkjent av: Per Engstrand	Dok.nr: D44488
-------------------------------------	--	----------------------------	--------------------------------------	--------------------------